

16.1.2017

Työsuojelun ja työturvallisuuden vuosi 2016

Työsuojelun yhteistoiminta

Työsuojelutoimikuntana toimiva Maanmittauslaitoksen yhteistyöryhmä YTTK kokoontui 10 kertaa. YTTK:ssa käsiteltiin YTTS-sopimuksessa (Sopimus yhteistoiminnasta ja työsuojelun yhteistoiminnasta) määritellyjä työsuojeluasioita.

Työsuojeluvaltuutetut ja varavaltuutetut aloittivat tällä erää toisen kauden (kausi 2015 - 18). Pidempien poissaolojen takia henkilömuutoksia on tullut pari kappaletta.

Työsuojelupäällikkö vaihtui. Airi Kärjen jäädessä pois, tilalle nimitettiin 1.3.2016 alkaen Anne Pakarinen. Pakarinen käyttää työsuojelutyöhön puolet työajastaan.

15.3.2016 Pasilassa ja videoyhteyksin pidettiin työsuojelun ja työhyvinvoinnin päivä. Osa osallistui videoyhteydellä, mutta Jabber-videoyhteydet eivät toimineet kunnolla.

Alueelliset työsuojeluryhmät kokoontuivat työsuojelupäällikön kutsusta YTTS-sopimuksessa sovitun mukaisesti kerran vuoden aikana viralliseen kokoukseen. Kokoukset pidettiin syksyn aikana ja mukana oli myös johtava asiantuntija Ulla Lanu, jolloin toimipaikkojen terveiset saatiin samalla myös HR-johtamisentukeen tiedoksi. Muutoin ovat alueelliset viisi työsuojeluryhmää kokoontuneet vuoden aikana useamman kerran yhteistyöpalaveriin.

Työsuojelun vuosisuunnitelman 2016 toteutuminen

Vuodelle 2016 suunnitellut työsuojelutoimet toteutuivat lähes suunnitellun mukaisina. Seurantalomake on tämän dokumentin viimeisinä sivuina.

Työturvallisuus

Yleisesti voidaan sanoa, että työsuojelu on hyvällä tasolla Maanmittauslaitoksessa. Siihen on runsaasti syitä, joista kannattaa mainita ainakin ammattimainen johtaminen, selkeät ohjeet kuin hyvä työkuultuurikin. Esimiehet osaavat hoitaa työsuojelun suoraan henkilöstön kanssa.

Turvallisuuskatselmuksia oli varsinaisesti vain ilmakuvauskoneen katselmuksena huhtikuussa 2016 Tikkakosken lentokentällä. Työsuojelupäällikkö katselmoi myös Oikokadulla konesalin ja arkiston työturvallisuuden kohteiden työturvallisuusohjeen päivittämisen yhteydessä syyskuussa.

16.1.2017

Työturvallisuusohjeen uusimisessa on taas ollut kyse ohjeen luettavuuden parantamisessa, uudenlaisessa jäsentelyssä sekä puuttuvien ohjeiden, kuten lasereiden kanssa toimiminen, lisäämisestä. Ohjeen päivittäminen jatkuu vuonna 2017.

Työolojen ja työtapojen turvallisuuden arvioinnissa käytetään hyväksi mm. työtapaturmien, ammattitautiepäilyjen ja läheltä piti -tilanteiden tilastointia.

Työtapaturmiksi kirjattiin yhteensä 71 (vuonna 2015: 48 kpl) vahinkotapah-
tumaa, joista:

- 23 tapaturmaa (noin 32 %) sattui asunnon ja työpaikan välisellä matkalla (vuonna 2015: 22 kpl; 46 %)
- 25 tapaturmaa (35 %) maastotyössä, joista
 - 16 liukastumisia ja kompastumisia
 - 2 oksien aiheuttamia
 - 3:ssa käsi tai jalka jäänyt puristuksiin
- 7 tapaturmaa toimistoympäristössä
- 7 tapaturmaa työpaikan ulkopuolella (esim. lounastunnilla)
- 1 tapaturma etätöissä kotona
- 8 muuta tapaturmaa (esim. työhyvinvointitapahtumassa)

Tapaturmataajuus vuonna 2016 oli 22 työpaikkatapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden, kun vastaava luku vuonna 2015 oli 14,5.

Huomioita tilastosta:

- 42:sta tapaturmasta ei tullut poissaolopäiviä ollenkaan.
- Vuonna 2016 tapahtuneet työtapaturmat aiheuttivat 250 työpäivää poissaoloja.
- Vuonna 2015 tapahtuneista työtapaturmista tuli poissaoloja vielä neljälle henkilölle vuoden 2016 puolella yhteensä 189 työpäivää.
- Kun kaikki tapaturmapoissaolot (250+189) jaetaan ihmisillä (71-42+4), joiden tapaturmista ne tulivat, on tulos 13,3 työpäivää.
- Jos lasketaan vain vuonna 2016 aiheutuneet tapaturmat, joista tuli poissaoloja 250 työpäivää ja jaetaan se ko henkilöillä (71-42), on tulos 8,6.
- Ja jos vertailun vuoksi lasketaan vain vuoden 2016 poissaolot ja jaetaan se kaikilla henkilöillä, joille sattui työtapaturma, on tulos 3,5 työpäivää/tapaturma.

(Vuonna 2015 tapaturmat aiheuttivat sairauspoissaoloja 346 työpäivää, joista yhden yksittäisen tapaturman poissaolot olivat 180 työpäivää. Keskiarvoksi muille tapaturmille tuli noin 3,5 työpäivää /tapaturma.)

Yleisin syy tapaturmiin on liukastuminen ja maastossa myös kompastuminen. Näiden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi päivitettyyn työturvallisuusohjeeseen on lisätty kohta sopivan jalkineen valinnasta maastotyöhön.

16.1.2017

Esimiesten ja henkilöstön työturvallisuuskoulutuksissa tullaan vuona 2017 korostamaan, että liukastumisia on pyrittävä vähentämään esimerkiksi sillä, ettei turhaan kiirehdiä työssä tai työmatkalla.

Työturvallisuusohjeiden laiminlyöntiä ei ilmennyt yhdessäkään tapauksessa.

Työturvallisuutta on edistetty vuoden 2016 aikana intraan tehdyillä Turva-Torstain tietoiskuilla. Viestinnän keinoin v. 2016 ”Turvallisuus tavaksi - nolla tapaturmaa tavoitteeksi” on ollut ajatuksena, mutta loppuosan nolla tapaturmaa tavoitteeksi, ei ole pidetty esillä. Syynä on se, että maastotyön takia se on Maanmittauslaitoksessa kaukainen tavoite. Maastotyössä on aina paljon henkilöstä itsestään riippumattomia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa (sää, keli, asianosaiset, eläimet, muu liikenne jne.).

Nolla tapaturmaa foorumi on julkistanut muita nolla tavoitteita, jotka istuvat meidän tilanteeseen paremmin, kuten nolla kiusaamistapausta tai nolla työssä uupunutta.

Työtyytyväisyystutkimuksessa epäasiallisen käytöksen kokeminen nousi esille. Kysymykseen saattoi vastata monella tapaa ja siksi siitä ei kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä kannata tehdä. Kuitenkin asiaan puuttuminen on ajankohtainen ja se on yksi pääteemoja vuonna 2017.

Perustyöpaikkaselvitykset

Työpaikkaselvityksiä tehtiin suunnitelman mukaan ja lisäksi edellistä kaudelta siirtynyt Kuopion perustyöpaikkaselvitys.

Selvitykset tehtiin siis Kuopion, Joensuun, Mikkelin, Ikaalisten, Hämeenlinnan, Iisalmen ja Lahden toimipaikkoihin. Selvitykset kohdistuivat vain toimistotyöhön.

Henkiseen kuormittumiseen ja työpiste-ergonomiaan oli lähes kaikissa selvityksissä kiinnitetty huomiota. Henkisen kuormittumisen ehkäisyssä parhaimmiksi keinoiksi arvioitiin yhteisten pelisääntöjen noudattaminen ja säännöllisten keskustelujen käyminen esimiesten kanssa.

Toimistotyön fyysisen kuormituksen aiheuttama haitta ilmenee usein vasta pitkällä aikavälillä. Kaikissa selvityksissä on korostettu omaehtoista työn tauottamista, taukoliikuntaa ja venyttelyä työn lomassa.

Työsuojelupäällikkö raportoi alkuvuodesta 2017 kootusti toimipaikkojen esimiehille työpaikkaselvitysten tulokset.

Sisäilma

Vuonna 2016 Maanmittauslaitokseen on luotu sisäilmastoasioiden toimintamalli. Sisäilmastossa havaittujen ongelmien takia Rovaniemellä toimitaan väistötiloissa. On myös paikkakuntia, joissa on ollut oirehtimista ja sisäilmaryhmä toimii tai toimitilapalveluissa haetaan ratkaisua havaittuihin puutteisiin. Tällaisia paikkakuntia on useita (Joensuu, Porvoo, Pasila, Tampere, Ikaalinen, Iisalmi, Ylivieska). On päätetty, että Masalan toimipaikkaan jätetään. Rakennuksessa tehdään tarvittavat korjaukset.

Maanmittauslaitos
Työsuojelu ja työturvallisuus
Anne Pakarinen

Muistio

4 (8)

16.1.2017

Muuta

Päihdeohjelma valmistui vuonna 2016.

Työsuojelupäällikkö suoritti työsuojelupäällikkökurssin (TSPK 70, Työterveyslaitos) vuoden aikana.

Maastotyöasujen hankintaohjeen päivitys valmistui vuoden alussa ja Tuotannon johtotiimi käsitteli sen.

16.1.2017

Aikataulu	Tehtävä	Vastuu	Lähde	Tekijä(t)	Huomautuksia, seurantatietoa
	1. Yhteistyötoimikunnassa (YTTK) käsiteltävät asiat		(YTTS-sopimus)		
13.1.2016	Työsuojelun vuosisuunnitelma 2016	Airi Kärki	Työsuojelun toimintaohjelma, YTTS-sopimus, työterveyshuollon ts 2015-16	Airi Kärki, työsuojeluvaltuutetut, HR-hyvinvointi	YTTK 13.1.2016, intrassa
13.1.2016	Työhyvinvointisuunnitelma 2016	Ulla Lanu		HR-JOHT	YTTK 13.1.2016 intrassa
13.1.2016	Katsaus työsuojelutoimintaan ja työturvallisuuteen 2015	Airi Kärki			YTTK 13.1.2016
Helmi maaliskuu	Sairauspoissaolot 2015	Ulla Lanu		HR-JOHT	YTTK
Helmi maaliskuu	Työterveyshuollon toimintaa ja vaikuttavuutta kuvaavat raportit 2015	Ulla Lanu		HR-JOHT	YTTK
Helmi maaliskuu	Henkilöstöraportti 2015	Katri Vermanne		HR-JOHT	YTTK
Marraskuu	Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2017 - 2019	Ulla Lanu		HR-JOHT	YTTK
	2. Alueellinen työsuojelutoiminta				
2016	Työsuojeluvaltuutettujen yhteistyö	Antti Myllymäki	YTTS-sopimus		sähköpostitse ja 25.10.
2016	Työsuojeluryhmien kokoukset	työsuojelupäällikkö	YTTS -sopimus	työsuojelupäällikkö, alueen ts-henkilöt	pidetty

MaanmittauslaitosTyösuojelu ja työturvallisuus
Anne Pakarinen**Muistio**

6 (8)

16.1.2017

Tammikuu	Yhteistyöpalaveri Hyytinen, Manninen, Kärki ja ts-valtuutetut	Antti Myllymäki, Mikko Marjomaa			27.1.2016 Jyväskylässä
----------	--	------------------------------------	--	--	---------------------------

Aikataulu	Tehtävä	Vastuu	Lähde	Tekijä(t)	Huomautuksia, seurantatietoa
Huhti - toukokuu 2016	Ilmakuvauskoneen katselmus	työsuojelupäällikkö		työsuojelupäällikkö, Antti Myllymäki,	tsv. Jukka Colliander 26.4.2016
Huhti -toukokuu 2016	Työsuojeluvaltuutetun rooli työsuojelu- ja HR-yhteistyössä	Ulla Lanu työsuojelupäällikkö		ts-valtuutetut	Ei erillistä koulutusta, aihetta sivuttu tsryhmien kokouksissa, aiheena 2017 tapaamisessa
2016	Toimipaikkojen sisäilmaongelmien selvityksiin osallistuminen ja seuranta	työsuojelupäällikkö		työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu, Toimitilat -vastuualue	tehty
2016	Yhteistyö toimitilat vastualueen kanssa toimipaikkamuutosten yhteydessä	toimipaikan työsuojeluhenkilö		tarvittaessa alueen ts-valtuutettu	tehty
15.2.2016	Toimipaikkojen siivouspäivä	Antti Myllymäki, Airi Kärki		ts-henkilöt	tehty
3. Koulutukset					
2016	Ensiapukoulutus, maastohenkilöstön täydennyskoulutukset	maastohenkilöstö	Ts-toimintaohjelma 2015 - 2018, kohta 7	Luettelon ylläpito toimipaikan tshenkilö, HR-JOHT avustaa palvelun hankinnassa	tehty
ti 15.3.2016	Työsuojeluhenkilöt - Työsuojelun ja työhyvinvoinnin yhteistyöpäivä, Pasila	Airi Kärki		Airi Kärki, Salla Buure, Ulla Lanu, Johanna Ojasti	15.3.2016

16.1.2017

Toukokuu	Esimiehet - Turvallisuus tavaksi - liittyy esimiestyön laatumallin moduuliin työympäristöjohtaminen	työsuojelupäällikkö		Laitosturvallisuustiimi	Turvallisuusjohtaminen, 13. ja 27.5., klo 9, samansisältöiset tilaisuudet
2016	Esimiehet - Henkilöstöjuridiikka, työsuojelu - liittyy esimiestyön laatumallin moduuliin työkykyjohtaminen	Tia Alander		Airi Kärki, Tia Alander	Itseopiskelumateriaali oppimisympäristössä
Aikataulu	Tehtävä	Vastuu	Lähde	Tekijä(t)	Huomautuksia, seurantatietoa
2016	Työsuojeluhenkilöiden täydennyskoulutus	työsuojeluvaltuutetut		Koulutuspalveluja tarjoavat yritykset	Ensisijaisesti työsuojeluvaltuutetut ja varavaltuutetut
2015	Työsuojelun verkkokurssi koko henkilöstölle	henkilöstö			Valtorin verkkokoulu Tätä ei ole mainostettu erikseen vuonna 2016
	4. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmasta				
2016	Valtakunnallinen toimintasuunnitelma, -neuvottelu ja arviointi, 1 - 2 * v	Ulla Lanu		Työterveyshuollon ja HR:n edustajat ja työsuojelupäällikkö	
2016	Työpaikkaselvitykset (Hämeenlinna, Iisalmi, Ikaalinen, Lahti, Mikkeli)	työsuojelupäällikkö		Toimipaikan ts-henkilö	tehty
2016	Työpaikkaselvitysten palautetilaisuudet	työsuojelupäällikkö		Alueen ts-valtuutettu ja toimipaikan tshenkilö	pidetty, kun katsottu tarpeelliseksi
2016	Työpaikkaselvitysten johdosta tehtävät toimenpiteet	työsuojelupäällikkö		eri tahoja	tarpeen mukaan
	5. Muuta				

MaanmittauslaitosTyösuojelu ja työturvallisuus
Anne Pakarinen**Muistio**

8 (8)

16.1.2017

Tammi - helmikuu	MML:n työturvallisuusohje, lop- pusilaus ja julkaisu	Airi Kärki		Airi Kärki, Marjut Partanen, ts-henkilöt	säännöllisesti tarkistettava, uudistettu 12/2016
Helmi- maaliskuu	Päihdeohjelma (uusi)	Ulla Lanu		Ulla Lanu, Airi Kärki, Tia Alander	YTTK
Tammi - helmikuu	Maastovaatteiden hankintaohje	Airi Kärki, Hannu Penttilä		Työryhmä Juha Lindfors, Hannu Penttilä, Simo Turunen ja Helena Cumlander	tammikuu 2016
Aikataulu	Tehtävä	Vastuu	Lähde	Tekijä(t)	Huomautuksia, seurantatietoa
2016	Stereokartoitustyön työolosuh- deselvitys 2002, päivitys, johto- päättöksiä 10 vuodelta, er- gonomiasuositukset uusille ste- reotyöasemille	Reijo Kärkkäinen		Työryhmä ts ja MARA -henkilöstöä	säännöllisesti tarkistettava, lisätty ot- sikko työturvallisuusohjeeseen 12/2016, valmis 2017
2016	Toimipaikkojen pelastussuunni- telmat	Tarja Ek, Elina Aaltonen		Toimitilat -vastuualue	
2016	Laitosturvallisuustiimi	työsuojelupäällikkö			osallistunut
2016	6. Työsuojeluviestintä	Marjut Partanen	Erillinen viestintäsuunnitelma	Marjut Partanen, työ- suojelupäällikkö, Lai- tosturvallisuustiimi	
2016	TurvaTorstai, 7 x ai- heena työturvallisuus	työsuojelupäällikkö			tehty